

صلى الله عليه وسلم

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد

مطالعات زنان-حقوق زن در اسلام

تبیین حقوقی-روان شناختی تأثیر اختلالات جنسی هر یک از زوجین در انحلال نکاح

منصوره اصغری

استاد راهنما:

دکتر فریده شکری

آذر ۱۳۹۲

باسمه تعالی

تاییدیه اعضای هیات داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیئت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم منصوره اصغری تحت عنوان: تبیین حقوقی-روان‌شناختی تأثیر اختلافات جنسی هر یک از زوجین در انحلال نکاح را از نظر فرم و محتوی بررسی نموده و پذیرش آن را برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد تأیید می‌کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	رتبه علمی	امضاء
۱- استاد راهنما	خانم دکتر فریده شکری	استادیار	
۲- استاد مشاور	آقای دکتر رسول روشن	دانشیار	
۳- استاد ناظر (داخلی)	خانم دکتر طوبی شاکری گلپایگانی	استادیار	
۴- استاد ناظر (خارجی)	خانم دکتر لیلا سادات اسدی	استادیار	
۵- نماینده شورای تحصیلات تکمیلی	خانم دکتر طوبی شاکری گلپایگانی	استادیار	

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب منصوره اصغری دانشجوی رشته مطالعات زنان ورودی سال تحصیلی ۱۳۸۶ مقطع کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضاء:

تاریخ: ۱۳۹۲، ۱۰، ۲۱

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیت های علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده در رشته مطالعات زنان است که در سال ۱۳۹۲ در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم دکتر فریده شکری، مشاوره جناب آقای دکتر رسول روشن از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مزاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب منصوره اصغری دانشجوی رشته مطالعات زنان مقطع کارشناسی ارشد تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: منصوره اصغری

تاریخ و امضا:

۱۳۹۲، ۱۱، ۲۱

دانشگاه تربیت مدرس

دانشکده علوم انسانی

پایان نامه کارشناسی ارشد

مطالعات زنان-حقوق زن در اسلام

تبیین حقوقی-روان‌شناختی تأثیر اختلالات جنسی هر یک از زوجین در انحلال نکاح

منصوره اصغری

استاد راهنما:

دکتر فریده شکری

استاد مشاور:

دکتر رسول روشن

آذر ۱۳۹۲

تقدیم بہ

روح پاک پدرم کہ عالمانہ بہ من آموخت تا چگونه در عرصہ زندگی، ایستادگی را تجربہ نمایم...

و بہ مادرم، دریای بیکران فداکاری و عشق کہ وجودم برایش ہمہ رنج بود و وجودش برایم ہمہ مہر...

و بہ ہمسرم، اسطوره زندگیم، پناہ محبتی و امید بودم...

مشکر و قدردانی

پاس خدای را که اول است و پیش از او اولی نبوده، و آخر است و پس از او، آخری نباشد؛ خدایی که دیده‌های بینندگان از دیدنش ناتوان هستند و اندیشه‌های وصف‌کنندگان، از عمده‌ی وصفش برنیایند. خداوندی که از عدم، هستی را بیافرید و بر سرشرف مخلوقاتش، تاج بندگی نهاد، و ستارگان هدایت را بر فراز آسمان جهل و تاریکی وجود بنی بشر منور ساخت؛ تا بتواند از طریق بندگی با انحصام به حل مستین الهی، خود را از خاک بی‌مقدار، تا به افلاک سوق دهد.

پاس بیکران معلمان و اساتید محترمی را که از خرمن علم شان خوشه‌هاچیدم، آمان که راهم را روشن نمودند تا توان پی‌مردن بیابم. قدردانی خود را حضور اساتید ارجمند سرکار خانم دکتر فریده شکری و جناب آقای دکتر رسول روشن را انشائی کنم که با تلاشی بی‌وقفه و حوصله‌ای فراوان مراد جنت تحقق هدفم یاری رسانند و بیچ‌گاه مراد این مسیر تنها نگذاشتند. من پیش رو حاصل راه‌نمایی‌ها و آموزه‌های آمان است. اگر نقضی است از فقر علم من و اگر درسی، قطره‌ای از بیکران آن هست.

قدردانم از حضور دیگر اساتید گرامی سرکار خانم دکتر طوبی شاکری و سرکار خانم دکتر لیلیاسادات اسدی که بخشی از فرصت گران‌بهای خویش را برای من صرف نمودند و با حضور خویش مایه دلگرمی و امید این حقیر شدند، و هم‌چنین سرکار خانم دکتر نخله غروی مدیر محترم گروه مطالعات زنان و سرکار خانم دکتر عزت‌السادات میرخانی به واسطه زحمات فراوان و مادانه ایشان که در طول دوران تحصیل همواره راه‌نما و دلسوز اینجانب بودند، پاسی جداگانه دارم.

از حمایت‌های قلبی خانواده عزیزم بالانحص مادرم، که در تمام مراحل زندگی‌م، همراه و مشوق واقعی اینجانب بوده‌اند، بی‌نیاست پاس گزارم و هم‌چنین پاس، بمسرم را که مسیر تحقق این هدف را با صبر بر من، هموار نمود و در طی انجام این پژوهش، همواره یاری‌گرم بود و با مشکر از همه عزیزانی که در طول این راه مرا یاری نمودند.

چکیده

به موجب متون فقهی و موادی از قانون مدنی، برخی عیوب جنسی مصرح و از جمله عنن، خصاء، و جب در زوج و قرن، و افضاء در زوجه از موجبات فسخ نکاح به شمار می‌آیند. در مقابل، مصادیق دیگری از اختلالات جنسی از منظر علم روان‌شناسی را می‌توان برشمرد که از حیث اهمیت و تأثیری که بر روابط زوجین بر جای می‌گذارند، شایان توجه بیشتری هستند؛ مصادیقی نظیر واژینیسموس، و انزال زودرس که موجب مختل شدن رابطه جنسی میان زوجین می‌شوند. پرسش این است که کدام یک از اختلالات جنسی مصرح قانونی بر اقسام اختلالات جنسی موضوع علم روان‌شناسی، قابل انطباق‌اند و نیز این که آیا می‌توان عیوب موجب فسخ نکاح را واجد وصف تمثیلی دانسته و بر اختلالات جنسی یاد شده نیز تسری داد؟ یافته‌های حاصل از این پژوهش بیانگر آن است که میان اختلال نعوظ و عیب عنن، اختلال واژینیسموس و عیب قرن (عفل یا رتق)، و همچنین اختلال انزال زودرس مشروط بر عدم توانایی دخول و عیب عنن شباهت‌های بسیاری می‌باشد؛ لذا قابلیت تطبیق میان اختلالات مذکور وجود دارد. همچنین با توجه به پیامدهای میان فردی نامطلوب ناشی از اختلالات جنسی هر یک از زوجین نظیر نارضایتی زناشویی، نارضایتی جنسی، تمایل/اقدام به جدایی، سردی گراییدن روابط عاطفی/جنسی، وجود یا تمایل به ارتباط با جنس مخالف، و نیز با استفاده از ادله قائلین به تمثیلی دانستن عیوب موجب فسخ نکاح، از جمله قاعده لاضرر، و برخی روایات وارده می‌توان اختلالات جنسی مذکور را به عنوان موجبی برای فسخ نکاح در نظر گرفت. همچنین در این پایان‌نامه با روش کیفی و با استفاده از ابزار گردآوری داده‌ها؛ مصاحبه عمقی از نوع نیمه‌ساخت‌یافته و پرسشنامه رضامندی زناشویی انریچ - نسخه ۴۷ سؤالی؛ تأثیر بروز اختلال جنسی در انحلال نکاح، با مطالعه سی و یک نفر از زوجین مبتلا مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصل از مطالعه میدانی حاکی از آن است که پیامدهای نامطلوب ناشی از اختلالات جنسی در روند زندگی مشترک زوجین، به دو گروه کلی پیامدهای فردی (افکار منفی، احساسات نامطلوب، آثار ناگوار در حیطه جنسی فرد) و میان فردی (همسر، روابط میان زوجین، اطرافیان، محیط کاری) قابل طبقه‌بندی می‌باشد.

واژگان کلیدی: اختلالات جنسی، اختلال نعوظ، انزال زودرس، واژینیسموس، عنن، قرن، خصاء، جب، افضاء، فسخ نکاح، طلاق.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول: کلیات تحقیق	
۱-۱ مقدمه و بیان مسأله.....	۲
۲-۱ اهمیت و ضرورت تحقیق.....	۸
۳-۱ اهداف تحقیق.....	۱۱
۴-۱ پرسش‌های تحقیق.....	۱۱
۵-۱ پیش‌فرض تحقیق.....	۱۱
۶-۱ پیشینه تحقیق.....	۱۲
۱-۶-۱ پژوهش‌های انجام شده مربوط به فسخ نکاح.....	۱۲
۲-۶-۱ پژوهش‌های انجام شده مربوط به اختلالات جنسی.....	۱۳
۳-۶-۱ پژوهش‌های انجام شده مربوط به نارضایتی زناشویی.....	۱۹
۷-۱ سامانه پژوهش.....	۲۴

فصل دوم: اختلالات جنسی از منظر علم روان‌شناسی

۱-۲ مقدمه‌ای پیرامون اختلالات جنسی از منظر علم روان‌شناسی.....	۲۶
۲-۲ اقسام اختلالات میل جنسی و علل آن.....	۳۴
۱-۲-۱ اقسام اختلالات میل جنسی.....	۳۴
۱-۲-۲-۱ اختلال میل جنسی کم‌فعال یا کم‌کار.....	۳۵
۲-۲-۱-۲ اختلال‌های همراه با میل جنسی کم‌کار.....	۳۸

- ۳۹ ۳-۱-۲-۲ اختلال بی‌زاری جنسی
- ۴۱ ۴-۱-۲-۲ اختلال‌های همراه با بی‌زاری جنسی
- ۴۱ ۲-۲-۲ علل اختلالات میل جنسی
- ۴۴ ۳-۲ اقسام اختلالات انگیختگی جنسی و علل آن
- ۴۴ ۱-۳-۲ اقسام اختلالات انگیختگی جنسی
- ۴۵ ۱-۱-۳-۲ اختلال انگیختگی جنسی در زن
- ۴۸ ۲-۱-۳-۲ اختلال‌های همراه با اختلال انگیختگی جنسی در زن
- ۴۸ ۳-۱-۳-۲ اختلال نعوظ در مرد
- ۵۱ ۴-۱-۳-۲ اختلال‌های همراه با اختلال نعوظ
- ۵۲ ۲-۳-۲ علل اختلالات انگیختگی جنسی
- ۵۶ ۴-۲ اقسام اختلالات اوج لذت جنسی و علل آن
- ۵۶ ۱-۴-۲ اقسام اختلالات اوج لذت جنسی
- ۵۷ ۱-۱-۴-۲ اختلال اوج لذت جنسی در زن
- ۵۹ ۲-۱-۴-۲ اختلال‌های همراه با اختلال اوج لذت جنسی در زن
- ۶۰ ۳-۱-۴-۲ اختلال اوج لذت جنسی در مرد
- ۶۲ ۴-۱-۴-۲ اختلال‌های همراه با اختلال اوج لذت جنسی در مرد
- ۶۳ ۵-۱-۴-۲ انزال زودرس
- ۶۵ ۶-۱-۴-۲ اختلال‌های همراه با انزال زودرس
- ۶۶ ۲-۴-۲ علل اختلالات اوج لذت جنسی
- ۷۲ ۵-۲ اقسام اختلالات درد جنسی و علل آن

- ۷۲ ۱-۵-۲ اقسام اختلالات درد جنسی
- ۷۳ ۱-۱-۵-۲ مقاربت دردناک
- ۷۵ ۲-۱-۵-۲ اختلال‌های همراه با مقاربت دردناک
- ۷۵ ۳-۱-۵-۲ واژینیسم (واژینیسموس)
- ۷۸ ۴-۱-۵-۲ اختلال‌های همراه با واژینیسم
- ۷۹ ۲-۵-۲ علت اختلالات درد جنسی
- ۸۲ ۶-۲ برخی از مهم‌ترین علل و عوامل مشترک روان‌شناختی در بروز اختلالات جنسی
- ۸۲ ۱-۶-۲ بی‌اطلاعی یا دانش محدود
- ۸۳ ۲-۶-۲ عوامل روان‌شناختی مؤثر در اختلالات جنسی
- ۸۶ ۳-۶-۲ دیدگاه‌هایی درباره علت اختلالات جنسی
- ۸۸ ۷-۲ نگاهی بر قابلیت درمان اختلالات جنسی از منظر علم روان‌شناسی
- ۹۱ ۸-۲ نظریه‌های مطرح در خصوص ازدواج و رضایت‌مندی زناشویی
- ۹۱ ۱-۸-۲ تعریف رضایت‌مندی زناشویی
- ۹۴ ۲-۸-۲ نظریه‌های روان‌شناختی
- ۹۵ ۱-۲-۸-۲ نظریه تبادلات اجتماعی
- ۹۷ ۲-۲-۸-۲ نظریه دل‌بستگی
- ۱۰۲ ۳-۲-۸-۲ نظریه بحران
- فصل سوم: اختلالات جنسی مصرح در فقه و قوانین موضوعه ایران و ضمانت اجرای آن‌ها و مقایسه آن با اختلالات جنسی موضوع علم روان‌شناسی**
- ۱۰۷ ۱-۳ مبنای ماهیت، و موجبات فسخ نکاح

- ۱۰۷.....۱-۱-۳ مبنای فسخ نکاح
- ۱۰۹.....۲-۱-۳ ماهیت و شرایط فسخ نکاح
- ۱۱۱.....۳-۱-۳ موجبات فسخ نکاح
- ۱۱۲.....۲-۳ اقسام اختلالات جنسی در فقه و قوانین موضوعه و ضمانت اجرای آن‌ها
- ۱۱۵.....۱-۲-۳ اختلالات جنسی (عیوب جنسی) مختص زوج
- ۱۱۵.....۱-۱-۲-۳ عنن
- ۱۱۵.....۱-۱-۱-۲-۳ عنن در فقه
- ۱۲۲.....۲-۱-۱-۲-۳ عنن در قانون مدنی
- ۱۲۷.....۲-۱-۲-۳ خصاء
- ۱۲۷.....۱-۲-۱-۲-۳ خصاء در فقه
- ۱۳۱.....۲-۲-۱-۲-۳ خصاء در قانون مدنی
- ۱۳۳.....۳-۱-۲-۳ جب
- ۱۳۳.....۱-۳-۱-۲-۳ جب در فقه
- ۱۳۶.....۲-۳-۱-۲-۳ جب در قانون مدنی
- ۱۳۸.....۲-۲-۳ اختلالات جنسی (عیوب جنسی) مختص زوجه
- ۱۳۸.....۱-۲-۲-۳ قرن
- ۱۳۸.....۱-۱-۲-۲-۳ قرن در فقه
- ۱۴۴.....۲-۱-۲-۲-۳ قرن در قانون مدنی
- ۱۴۵.....۲-۲-۲-۳ افشاء
- ۱۴۵.....۱-۲-۲-۲-۳ افشاء در فقه

- ۱۴۷..... ۲-۲-۲-۲-۳ افشاء در قانون مدنی
- ۱۴۸..... ۳-۲-۳ حصری یا تمثیلی بودن اختلالات جنسی و قابلیت یا عدم قابلیت درمان آنها
- ۱۴۹..... ۱-۳-۲-۳ حصری یا تمثیلی بودن اختلالات جنسی
- ۱۵۵..... ۲-۳-۲-۳ تأثیر قابلیت درمان اختلالات جنسی در فسخ نکاح
- ۱۵۸..... ۴-۲-۳ اختلالات جنسی مؤثر در فسخ نکاح در رویه قضایی
- ۱۶۱..... ۳-۳ ضمانت اجرای اختلالات جنسی غیرمصرح در قانون مدنی
- ۱۶۶..... ۴-۳ مقایسه اختلالات جنسی علم حقوق و علم روان‌شناسی

فصل چهارم: بررسی پیامدهای اختلالات جنسی با روش تحقیق کیفی

- ۱۷۵..... ۲-۴ ابزار گردآوری اطلاعات
- ۱۷۵..... ۱-۲-۴ مصاحبه عمقی
- ۱۷۷..... ۲-۲-۴ پرسشنامه رضامندی زناشویی انریچ- نسخه ۴۷ سؤالی
- ۱۸۲..... ۳-۴ نمونه‌گیری
- ۱۸۳..... ۴-۴ ویژگی‌های نمونه
- ۱۸۳..... ۵-۴ تحلیل داده‌ها
- ۱۸۳..... ۱-۵-۴ داده‌های توصیفی
- ۱۸۸..... ۲-۵-۴ داده‌های تحلیلی
- ۱۸۹..... ۱-۲-۵-۴ علل به وجود آمدن اختلالات جنسی
- ۱۸۹..... ۱-۱-۲-۵-۴ دیدگاه فردی معطوف به عوامل مؤثر در بروز اختلالات جنسی
- ۱۹۲..... ۲-۱-۲-۵-۴ عوامل فرافردی در علل به وجود آمدن اختلالات جنسی

- ۱۹۶.....پیامدهای ناشی از اختلالات جنسی در زندگی مشترک زوجین
- ۱۹۷.....پیامدهای فردی
- ۱۹۷.....واژینیسموس
- ۲۰۳.....انزال زودرس
- ۲۰۷.....اختلال نعوظ
- ۲۰۸.....سایر اختلالات جنسی
- ۲۱۱.....پیامدهای میان فردی
- ۲۱۱.....واژینیسموس
- ۲۱۶.....انزال زودرس
- ۲۲۱.....اختلال نعوظ
- ۲۲۶.....سایر اختلالات جنسی
- ۲۳۰.....نارضایتی زناشویی

فصل پنجم: نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات

- ۲۳۷.....نتیجه
- ۲۴۶.....محدودیت‌های پژوهش
- ۲۴۶.....پیشنهادات
- ۲۴۸.....فهرست منابع

فهرست جدول‌ها

عنوان	صفحه
جدول ۱-۲ عوامل ارگاسم بازداری شده در زنان در طول آمیزش جنسی برگرفته از دارلین و همکاران وی، ۱۹۹۱.....	۶۹
جدول ۲-۲ عوامل روان‌شناختی مؤثر در اختلالات جنسی برگرفته از هاوتون، کیت و همکاران، ۱۳۸۵.....	۸۵
جدول ۳-۲ دیدگاه‌های مربوط به سبب‌شناسی اختلال‌های نعوظی و ارگاسمی اکتباس از روزنهان و سلیگمن، ۱۳۸۵.....	۸۸
جدول ۱-۴ تطابق میان نمرات مربوط به ناراضامندی زناشویی زوجین.....	۲۳۱
جدول ۱-۵ علل به وجود آمدن اختلالات جنسی.....	۲۴۲
جدول ۲-۵ پیامدهای فردی ناشی از اختلالات جنسی هر یک از زوجین.....	۲۴۳
جدول ۳-۵ پیامدهای میان فردی ناشی از اختلالات جنسی هر یک از زوجین.....	۲۴۴

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱-۲ شیوع اختلال نعوظ در ارتباط با سن	۵۱
نمودار ۱-۴ وضعیت اختلال جنسی هر یک از زوجین	۱۸۴
نمودار ۲-۴ مدت ازدواج زوجین مبتلا به اختلال جنسی	۱۸۴
نمودار ۳-۴ تعداد فرزندان زوجین مبتلا به اختلال جنسی	۱۸۵
نمودار ۴-۴ تعداد فرزندان هر یک از زوجین به تفکیک وضعیت اختلال جنسی	۱۸۶
نمودار ۵-۴ سطح تحصیلات هر یک از زوجین مبتلا به اختلال جنسی	۱۸۷
نمودار ۶-۴ وضعیت اشتغال هر یک از زنان مبتلا به اختلال جنسی	۱۸۸
نمودار ۷-۴ وضعیت اشتغال هر یک از مردان مبتلا به اختلال جنسی	۱۸۸
نمودار ۸-۴ وضعیت نارضایتی زناشویی زوجین-واژینیسموس	۲۳۳
نمودار ۹-۴ وضعیت نارضایتی زناشویی زوجین-انزال زودرس	۲۳۳
نمودار ۱۰-۴ وضعیت نارضایتی زناشویی زوجین-اختلال نعوظ	۲۳۴
نمودار ۱۱-۴ وضعیت نارضایتی زناشویی زوجین-سایر اختلالات جنسی	۲۳۵

فصل اول:

کلیات تحقیق

۱-۱ مقدمه و بیان مسأله

خانواده یکی از بنیادی‌ترین سیستم‌های اصلی نظام اجتماعی است؛ آن‌گونه که سلامت خانواده، محیطی مناسب جهت رشد و تعالی زوجین و فرزندان آن‌ها را فراهم خواهد آورد. اصولاً روابط میان زوجین چهار مبنای اصلی ارتباطات عاطفی، ارتباطات شناختی و فکری، ارتباطات اقتصادی و ارتباطات جنسی را در بر می‌گیرد. هرگونه اختلال در روند دو طرفه ارتباطات مذکور می‌تواند تزلزل کانون خانواده را در پی داشته باشد. از میان این چهار قسم ارتباط، ارتباطات جنسی اساس سلامت روان و بقای نسل سالم است.^۱

عملکرد جنسی، جنبه ضروری وجود انسان است؛ امری که می‌تواند جزء بسیار رضایت‌بخش یا ناراحت‌کننده زندگی فرد باشد. میل جنسی آن‌چنان نیروی پرتوانی در ماهیت انسان است و به قدری بار هیجانی دارد که وجود مشکلاتی در رابطه با این جنبه از رفتار انسان، امری طبیعی است.

«در بین نیازهای زیستی، غریزه‌ی جنسی، آمیختگی عمیقی با نیازهای روانی دارد، آن‌گونه که می‌توان تأثیر این خواسته را در بسیاری از ابعاد زندگی مشاهده کرد. این غریزه تأثیر انکارناپذیری در زندگی

^۱ صالح‌زاده، مریم و همکاران، اثربخشی درمان شناختی رفتاری بر میزان اختلالات جنسی زنان، مطالعات روان‌شناختی، دوره ۷، شماره ۱، ۱۳۹۰، ص ۲۶.

زناشویی و انسجام و پایداری آن دارد. هم‌چنین این گزینه نقش سازنده و پراهمیت و بنیادینی در سیر به سوی سلامت و تعادل روانی دارا می‌باشد و با داشتن این خصوصیات بارز و قابل توجه است که میل جنسی از سایر نیازهای زیستی فاصله گرفته و به صورت یک نیاز روحی و روانی در می‌آید»^۱.

به موجب تعریفی که سازمان بهداشت جهانی در رابطه با بهداشت جنسی ارائه کرده است، بهداشت جنسی عبارت از یکپارچگی و هماهنگی میان ذهن، احساس و جسم است، که جنبه‌های اجتماعی و عقلانی انسان را در مسیر ارتقاء شخصیت او سوق داده و به ایجاد ارتباط و عشق منجر می‌شود.^۲ طبق این تعریف برای دستیابی به ارتقاء شخصیت، فرد باید بتواند به هماهنگی ذهن، احساس و تن دست یابد. لذا هرگونه اختلال که به ناهماهنگی و در نتیجه نارضایتی از رابطه جنسی منجر شود، می‌تواند نارسایی کنشی جنسی را به همراه داشته باشد.^۳

توجه به این نکته ضروری است که رابطه جنسی همان‌گونه که عامل اساسی پیدایش خانواده و زندگی مشترک است، در استمرار و پایداری خانواده نیز نقش بسیار مهمی دارد. علت بسیاری از طلاق‌ها، ارضا نشدن درست و متعادل این گزینه است. سردمزاجی زنان یا مردان یا اهمیت ندادن به ارضای صحیح و طبیعی گزینه جنسی، خانواده را در آستانه فروپاشی قرار می‌دهد.^۴ افرادی که به جهت داشتن برخی مشکلات جنسی، تعاملات جنسی مناسبی با همسر خود را ندارند؛ انحلال رابطه فعلی‌شان و یا جستجوی فرد دیگری برای ارضای نیازهای جنسی‌شان امری محتمل است.^۵ از دیگر آثار مشکلات جنسی می‌توان به عدم رضایت زناشویی در ازدواج اشاره کرد که نه تنها بر کنش‌های روانی-اجتماعی

^۱ شاه‌سیاه، مرضیه و همکاران، بررسی رابطه رضایت جنسی و تعهد زناشویی زوجین شهرستان شهرضا، مجله علمی پژوهشی اصول بهداشت روانی، سال یازدهم، شماره سوم، پیاپی ۴۳، ۱۳۸۸، ص ۲۳۴.

^۲ http://www.who.int/topics/sexual_health.

^۳ جهانفر، شایسته و مولایی‌نژاد، میترا، **درسنامه اختلالات جنسی**، چاپ سوم، تهران، بیژن با همکاری نشر سالمی، ۱۳۸۶، ص ۱۱.

^۴ حسینی، داود، **روابط سالم در خانواده**، چاپ شانزدهم، قم، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۹، ص ۶۱؛ کیهان‌نیا، اصغر، **جوانان و ازدواج**، تهران، نشر مادر، ۱۳۷۷، ص ۲۷۱.

^۵ Dzara, K, **Assessing the Effect of Marital Sexuality on Marital Disruption**, Social Science Research, 39(5), 2010, p.715.